

Fremtidens psykiatri

Dansk Psykiatrisk Selskab

Klinikchef Anders Fink-Jensen & overlæge Marianne Kastrup

Psykiatrien har gennem Dansk Psykiatrisk Selskabs 100 års levetid gennemgået en rivende udvikling fra en anstaltspsykiatri til en vifte af behandlingsmuligheder under indlæggelse og i ambulante regi.

Psykiatri er et lægefagligt speciale og er i stigende grad evidensbaseret. Danske psykiatere har bidraget til psykiatriens udvikling nationalt og internationalt, men faget undergår stadig udviklinger, og bestyrelsen i Dansk Psykiatrisk Selskab har derfor udarbejdet et første oplæg til et bud på fremtidens psykiatri i lighed med, hvad man har gjort i Norge [1].

Der skal anvendes behandling, som har dokumenteret effekt på kort og lang sigt. Kvalitetssikringstiltag skal opleves som relevante for både patienter og behandlere, og de skal vurderes på behandlingseffekt. Der skal fokuseres på tidlig opsporing og indsats over for psykisk lidelse for at mindske risikoen for kronisk udvikling. Behandlingen bør være behovsorienteret, så også marginaliserede grupper får et relevant behandlingstilbud, der tager hensyn til deres specielle behov.

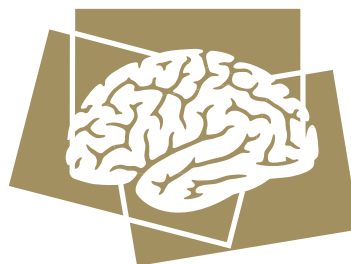
Psykiatriske patienter er ligeværdige samfundsborgere, men de isoleres ofte. Det er vigtigt at skabe et rummeligt arbejdsmarked og bomuligheder, der støtter de svært psykisk syges livskvalitet. Beslutningstagere bør skabe rammerne herfor, og medier, fagfolk, interesseorganisationer og andre meningsdannere bør deltage i debatten om psykisk syges vilkår.

Samarbejdet med patienter og deres pårørende skal intensiveres, og patienter og pårørende skal aktivt medinddrages i behandlingen og sikres adækvat information (de pårørende dog først efter patientens accept). Psykiatriske patienter har ofte sociale og fysiske problemer ud over deres psykiske sygdom, hvorfor de individuelle behandlingsplaner bør medinddrage alle aspekter.

Samarbejdet mellem sengeafdelinger og den ambulante behandling skal sikres. Samarbejdet med og adgangen til det somatiske sygehusvæsen skal styrkes, ligeledes samarbejdet med de praktiserende læger, så disse får tilstrækkelig information til at kunne varetage deres del af behandlingen.

Patienter med ikkepsykotiske lidelser har krav på adækvat behandling. Patienter med angst, personlighedsforstyrrelser og lettere depressioner kan hjælpes med psykoterapi eller en kombination af medicinsk og psykoterapeutisk behandling. Sådanne patienter bør sikres en hurtig og tilstrækkelig behandling, hvilket ikke altid er tilfældet i dag.

Det er et mål, at behovet for tvang mindskes. Der skal være

Dansk Psykiatrisk Selskab

tilstrækkelig sengekapacitet til, at patienter kan indlægges i tide og ikke udskrives, før de er tilstrækkeligt stabiliserede til at kunne følge et ambulante forløb. Tidlig opsporing af psykiske sygdomme kan formentlig reducere anvendelsen af tvang.

Rekruttering og fastholdelse af personale i psykiatrien skal styrkes. Løbende efteruddannelse skal holde det psykiatriske personales viden opdateret, og en faglig optrappingsplan bør fokusere på behandlernes kompetence og helt overvejende være finansieret af arbejdsgiverne.

Der er behov for en øget forskningsindsats inden for en række områder, bl.a. belysning af årsagsfaktorer til og behandling af psykiske lidelser. For at sikre en uvildig vurdering af psykofarmakas virkning og bivirkninger, bør forskningen tilstræbes at være uafhængig af medicinalindustrien.

Der bør udarbejdes en national psykiatriplan, der understøtter de overordnede visioner og strategier for fremtidens psykiatri både inden for behandling, forskning og kvalitetsudvikling.

Det er Selskabets ønske at få diskuteret ovenstående oplæg grundigt med vores medlemmer og andre interesserede i de kommende måneder.

Korrespondance: Anders Fink-Jensen, Psykiatrisk Center Rigshospitalet, Psykiatrien i Region Hovedstaden. E-mail: a.fink-jensen@dadlnet.dk

Interessekonflikter: Ingen

Litteratur

1. Helsepolitisk manifest fra Norsk Psykiatrisk forening ved 100 års jubilæet. www.norskpsykiatriskeforening.no. (1. februar 2009).